

Wanneer kies je voor een patent op een werkwijze?

i EPC
Thomas Remmerswaal

Bij het beschermen van een innovatie met een octrooi wordt meestal gedacht aan het beschermen van een fysiek product, formeel aangeduid als voortbrengsel. Maar wist u dat ook een werkwijze te beschermen is?

BESCHERMING VAN EEN WERKWIJZE

Een werkwijze is te beschermen met een octrooi als er sprake is van één of meer handelingen waarvan er minimaal één technisch van aard is.

Denk, in een theoretisch voorbeeld, aan een productielijn voor het vervaardigen van staal voor verpakkingen, waarbij een coatingmachine aanwezig is. De coatingmachine voert de volgende stappen uit:

- Het reinigen van het te coaten oppervlak,
- Het meten van een temperatuur van het te coaten staal,
- Het, op basis van de gemeten temperatuur, aanpassen van een samenstelling van de coating
- Het op het staal aanbrengen van de coating.

De innovatie zit hem niet zozeer in het product – de coatingmachine, of het gecoate staal – maar in de slimme stappen die de coatingmachine uitvoert. In zo'n geval is het, voor de fabrikant van dergelijke machines interessant om de werkwijze te beschermen.

WANNEER KIES IK VOOR EEN PATENT OP EEN WERKWIJZE IN PLAATS VAN OP EEN PRODUCT?

1. Wanneer een bestaand product - zoals de op zich bekende coatingmachine -

wordt gebruikt voor een nieuwe toepassing.

2. Wanneer een bepaald proces met veel verschillende machines kan worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat je alle losse machines moet octrooieren kan het verstandig zijn om de werkwijze te beschermen. Zo kan je optreden tegen uw concurrent als hij jouw werkwijze gebruikt. Het maakt dan niet uit welke machine hij hiervoor inzet.

WAT ZIJN DE VOORDELLEN VAN EEN PATENT OP EEN WERKWIJZE?

Alle producten die direct verkregen worden met jouw werkwijze vallen onder de bescherming van het octrooi. Natuurlijk is het wel belangrijk dat je kan aantonen dat het product gemaakt is via de beschermde werkwijze.

Verder wordt er, zoals bijvoorbeeld in het hoger genoemd geval, het meeste geld verdiend met het produceren van gecoate staal, en niet door de verkoop van de machine. Aangezien het vervaardigde product en niet de machine beschermd is, zal een eventuele schadevergoeding bij inbreuk dus een stuk hoger uitvallen.

WANNEER KIES JE ER JUIST NIET VOOR OM DE WERKWIJZE TE PATENTEREN?

Als je aan het eindproduct niet kunt zien hoe het is gemaakt, dan is het verstandiger om de werkwijze geheim te houden. Dit heeft twee redenen:

1. Mits goede geheimhouding heb je de uitvinding voor altijd voor jezelf. Denk maar aan het recept van Coca-Cola. Als zij dit gepatenteerd hadden, dan had elke frisdrankmaker het drankje na 20 jaar kunnen namaken. Ondanks dat men tegenwoordig wel kan meten welke stoffen er allemaal in Coca-Cola aanwezig zijn, ontbreekt bij de concu-

rentie nog altijd die typische Coca-Cola smaak. Blijkbaar maakt de werkwijze van Coca-Cola het verschil.

2. Als je niet aan het eindproduct kunt zien of het volgens uw gepatenteerde werkwijze is gemaakt, dan wordt het lastig om inbreuk op te sporen. Immers kan het product ook volgens een andere werkwijze zijn vervaardigd, die weliswaar hetzelfde resultaat oplevert, maar die je niet hebt beschermd.

WAT KUN JE NIET BESCHERMEN MET EEN OCTROOIAANVRAAG OP EEN WERKWIJZE?

Zogenaamde 'business modellen', waarbij technische stappen ontbreken. Bijvoorbeeld het via internet veilen van vliegtickets, waarbij de volgende stappen worden onderscheiden:

- Het aan meerdere klanten aanbieden van een specifiek vliegticket,
- Het blind door de klanten laten bieden van een prijs,
- Het selecteren van het hoogste bod, en
- Het toewijzen van het vliegticket aan de klant die het hoogste bod heeft geplaatst.

Wat hier mist is het 'technische aspect'. Hier is meer sprake van slimme manier om vliegtickets te verkopen tegen een zo hoog mogelijke prijs.

Thomas Remmerswaal